

31998R0974

11.5.1998

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 139/1

NARIADENIE RADY (ES) č. 974/98**z 3. mája 1998****o zavedení eura**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

kových jednotiek s názvom „cent“; keďže definícia názvu „cent“ nebráni použitiu variantov tohto výrazu pri bežnom používaní v členských štátoch; keďže Európska Rada sa ďalej domnieva, že názov jednotnej meny musí byť rovnaký vo všetkých jazykoch Európskej únie zohľadňujúc existenciu rôznych abecied;

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 1091 ods. 4, tretiu vetu,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

(3) keďže Rada konajúc v súlade s treťou vetou článku 109 ods. 4 zmluvy prijme iné opatrenia potrebné na rýchle zavedenie eura, ako je prijatie prepočítacích kurzov;

so zreteľom na stanovisko Európskeho menového inštitútu ⁽²⁾,

(4) keďže kedykoľvek, keď sa členský štát stane podľa článku 109k ods. 2 zmluvy účastníckym členským štátom, prijme Rada podľa článku 1091 ods. 5 zmluvy ďalšie opatrenia nevyhnutné na rýchle zavedenie eura ako jednotnej meny v tomto členskom štáte;

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽³⁾,

(1) keďže toto nariadenie definuje ustanovenia menového zákona členských štátov, ktoré prijali euro; keďže ustanovenia o kontinuite zmlúv, nahradení odkazov na ECU v právnych nástrojoch odkazmi na euro a zaokrúhľovaní sú už stanovené v nariadení Rady (ES) č. 1103/97 zo 17. júna 1997 o určitých ustanoveniach týkajúcich sa zavedenia eura ⁽⁴⁾; keďže zavedenie eura sa týka každodenných činností obyvateľstva členských štátov; keďže by sa mali preskúmať opatrenia iné ako tie, ktoré sú v tomto nariadení a v nariadení (ES) č. 1103/97 s cieľom zabezpečenia vyváženého prechodu najmä pre spotrebiteľov;

(5) keďže podľa článku 1091 ods. 4 prvej vety zmluvy Rada prijme k dátumu začatia tretej etapy prepočítacie koeficienty, ktoré budú neodvolateľne stanovené pre meny účastníckych členských štátov a podľa týchto neodvolateľne stanovených koeficientov budú tieto meny nahradené eurom;

(2) keďže na zasadnutí Európskej rady v Madride v dňoch 15. a 16. decembra 1995 bolo prijaté rozhodnutie, že výraz „ECU“ používaný v zmluve, ktorý sa týka európskej menovej jednotky, je druhový názov; keďže vlády 15 členských štátov dospeli k spoločnej dohode, že toto rozhodnutie predstavuje dohodnutý a konečný výklad príslušných ustanovení zmluvy; keďže názov daný európskej mene je „euro“; keďže euro ako mena účastníckych členských štátov sa rozdelí na sto čiast-

(6) keďže vzhľadom na neexistenciu kurzového rizika medzi jednotkou euro a národnými menovými jednotkami alebo medzi národnými menovými jednotkami navzájom by sa podľa toho mali vykladať príslušné právne predpisy;

(7) keďže výraz „zmluva“ používaný na definíciu právnych nástrojov zahŕňa všetky druhy zmlúv bez ohľadu na spôsob, akým boli uzavreté;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 369, 7.12.1996, s. 10.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 205, 5.7.1997, s. 18.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 380, 16.12.1996, s. 50.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 162, 19.6.1997, s. 1.

(8) keďže na účely prípravy plynulého prechodu na euro je potrebné prechodné obdobie medzi nahradením mien účastníckych členských štátov eurom a zavedením euro-

bankoviek a euromincí; keďže počas tohto obdobia sa budú definovať národné menové jednotky ako čiastkové jednotky eura; keďže sa tým stanovuje právna rovnosť medzi jednotkou euro a národnými menovými jednotkami;

- (9) keďže v súlade s článkom 109g zmluvy a s nariadením (ES) č. 1103/97 nahradí euro k 1. januáru 1999 ako zúčtovacia jednotka inštitúcií Európskeho spoločenstva ECU; keďže euro by malo byť tiež zúčtovacou jednotkou Európskej centrálnej banky (ECB) a centrálnych bánk účastníckych členských štátov; keďže v súlade so závermi z Madridu Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) bude vykonávať operácie menovej politiky v jednotke euro; keďže táto skutočnosť nebráni národným centrálnym bankám viesť počas prechodného obdobia účty v národnej mene, najmä pre svojich zamestnancov a verejnú správu;
- (10) keďže každý účastnícky členský štát môže v priebehu prechodného obdobia povoliť plné používanie jednotky euro na svojom území;
- (11) keďže počas prechodného obdobia môžu byť platne vytvorené zmluvy, vnútroštátne právne predpisy a iné právne nástroje s použitím jednotky euro alebo národnej menovej jednotky; keďže počas tohto obdobia by nič z tohto nariadenia nemalo ovplyvniť platnosť akéhokoľvek odkazu na národnú menovú jednotku v akomkoľvek právnom nástroji;
- (12) keďže, pokiaľ sa nedohodnú inak, hospodárske subjekty pri vykonávaní všetkých úkonov, ktoré majú byť vykonané podľa tohto nástroja, majú rešpektovať určenie menovej jednotky na základe niektorého právneho nástroja;
- (13) keďže jednotka euro a národné menové jednotky sú jednotkami tej istej meny; keďže by sa malo zabezpečiť, aby sa platby v rámci účastníckeho členského štátu, ktoré sa vykonávajú pripísaním na účet, mohli vykonávať v jednotke euro alebo v príslušnej národnej menovej jednotke; keďže ustanovenia o platbách vykonávaných pripísaním na účet by sa mali uplatňovať tiež na cezhraničné platby, pri ktorých je ako menová jednotka určená jednotka euro alebo národná menová jednotka, v ktorej sa vedie účet veriteľa; keďže je potrebné zabezpečiť plynulé fungovanie platobných systémov určením ustanovení, ktoré sa zaoberajú pripísaním na účet pomocou platobných nástrojov, pri ktorých sa pripisuje na účet prostredníctvom týchto systémov; keďže ustanovenia týkajúce sa platieb vykonávaných pripísaním na účet by nemali znamenať, že finanční sprostredkovatelia sú povinní poskytovať iné platobné prostriedky alebo produkty v akejkolvek konkrétnej jednotke eura; keďže ustanovenia týkajúce sa platieb vykonávaných pripísaním na účet nezakazujú finančným sprostredkovateľom koordinovať počas prechodného obdobia zavádzanie platobných prostriedkov označených euro, ktoré vychádzajú zo spoločnej technickej infraštruktúry;
- (14) keďže v súlade so závermi Európskej rady zo zasadnutia v Madride účastnícke členské štáty od 1. januára 1999 budú emitovať nové verejne obchodovateľné dlhopisy označené v jednotke euro; keďže je žiaduce umožniť emitentom dlhopisov zmeniť denomináciu nesplatených dlhopisov na jednotku euro; keďže ustanovenia pre zmenu denominácie by mali byť také, aby sa mohli uplatniť aj v jurisdikciách tretích krajín; keďže emitentom by sa malo umožniť zmeniť denomináciu nesplatených dlhopisov označených v národnej menovej jednotke členského štátu, ktorý zmenil denomináciu časti alebo všetkých nesplatených dlhopisov svojich vládnych inštitúcií; keďže tieto ustanovenia sa nevzťahujú na zavádzanie ďalších opatrení, ktoré by zmenili podmienky nesplatených dlhov, okrem iného nominálnu hodnotu nesplateného dlhu, tieto záležitosti podliehajú príslušným vnútroštátnym právnym predpisom; keďže je žiaduce umožniť členským štátom vykonať vhodné opatrenia pre zmenu zúčtovacej jednotky pre operačné postupy na organizovaných trhoch;
- (15) keďže môžu byť potrebné ďalšie opatrenia na úrovni spoločenstva s cieľom vysvetlenia účinku zavedenia euro na uplatňovanie existujúcich ustanovení právnych predpisov spoločenstva, najmä pokiaľ ide o vzájomné započítanie nevyrovnaných pohľadávok, kompenzáciu účtov a techniky s podobným účinkom;
- (16) keďže akákoľvek povinnosť používať jednotku euro sa môže uložiť iba na základe právnych predpisov spoločenstva; keďže pri transakciách s verejným sektorom môžu účastnícke členské štáty povoliť používanie jednotky euro; keďže v súlade s referenčným scenárom, o ktorom rozhodla Európska Rada na svojom zasadnutí konanom v Madride, by mohli právne predpisy spoločenstva stanovujúce časový rámec pre všeobecné používanie jednotky euro ponechať jednotlivým členským štátom určitú voľnosť;
- (17) keďže v súlade s článkom 105a Zmluvy Rada môže prijať opatrenia na zosúladenie nominálnych hodnôt a technických špecifikácií všetkých mincí;

(18) keďže bankovky a mince potrebujú primeranú ochranu pred falšovaním;

(19) keďže bankovky a mince denominované v národnej menovej jednotke strácajú postavenie zákonného platidla najneskôr šesť mesiacov po skončení prechodného obdobia; keďže obmedzenia platieb v bankovkách a minciach, zavedené členskými štátmi z verejných dôvodov, nie sú nezlučiteľné s postavením zákonného platidla eurobankoviek a eurominci za predpokladu, že existujú iné právne prostriedky na vyrovnávanie peňažných pohľadávok;

(20) keďže od konca prechodného obdobia bude potrebné považovať odkazy v právnych nástrojoch platných na konci prechodného obdobia za odkazy na jednotku euro podľa príslušných prepočítacích koeficientov; keďže preto na dosiahnutie tohto výsledku nie je nutná fyzická zmena denominácie existujúcich právnych nástrojov; keďže pravidlá zaokrúhľovania definované v nariadení (ES) č. 1103/97 sa uplatňujú tiež na prepočty, ktoré sa majú vykonať na konci prechodného obdobia alebo po prechodnom období; keďže z dôvodov jasnosti môže byť žiaduce, aby sa, akonáhle je to možné, vykonala fyzická zmena denominácie;

(21) keďže odsek 2 protokolu 11 o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Spoločného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska stanovuje, že *okrem iného* sa použije odsek 5 tohto protokolu, ak Spojené kráľovstvo oznámi Rade, že nemá v úmysle vstúpiť do tretej etapy; keďže Spojené kráľovstvo 30. októbra 1997 poskytlo oznámenie Rade o tom, že nemá v úmysle prejsť do tretej etapy; keďže odsek 5 *okrem iného* stanovuje, že článok 1091 ods. 4 Zmluvy sa neuplatňuje na Spojené kráľovstvo;

(22) keďže Dánsko, odvolávajúc sa na odsek 1 protokolu 12 o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Dánska, oznámilo v súvislosti s edinburským rozhodnutím z 12. decembra 1992, že sa nezúčastní tretej etapy; keďže preto v súlade s odsekom 2 uvedeného protokolu sú všetky články a ustanovenia Zmluvy a štatútu ESCB týkajúce sa výnimky uplatniteľné na Dánsko;

(23) keďže v súlade s článkom 109 ods. 4 zmluvy sa jednotná mena zavedie iba v tých členských štátoch, na ktoré sa nevzťahuje výnimka;

(24) keďže preto toto nariadenie je uplatniteľné podľa článku 189 zmluvy, okrem protokolov 11 a 12 a článku 109k ods. 1,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

ČASŤ I

DEFINÍCIE

Článok 1

Na účel tohto nariadenia:

- „účastnícke členské štáty“ znamenajú Belgicko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko a Fínsko,
- „právne nástroje“ znamenajú legislatívne a štatutárne ustanovenia, správne akty, súdne rozhodnutia, zmluvy, jednostranné právne akty, platobné nástroje iné ako bankovky a mince a ostatné nástroje, ktoré majú právny účinok,
- „prepočítací kurz (koeficient)“ znamená neodvolateľne stanovený prepočítací koeficient prijatý pre menu každého účastníckeho členského štátu Radou podľa prvej vety článku 1091 ods. 4 zmluvy,
- „jednotka euro“ znamená menovú jednotku, ako je uvedené v druhej vete článku 2,
- „národné menové jednotky“ znamená jednotky mien účastníckych členských štátov, ako sú tieto jednotky definované v deň pred začatím tretej etapy hospodárskej a menovej únie,
- „prechodné obdobie“ znamená obdobie začínajúce sa 1. januára 1999 a končiace sa 31. decembra 2001,
- „zmena denominácie“ znamená zmenu jednotky, v ktorej je uvedená čiastka nesplateného dlhu z národnej menovej jednotky na jednotku euro, ako je definované v článku 2, pričom táto zmena denominácie nemá za následok zmenu akejkoľvek inej podmienky tohto dlhu, pretože táto záležitosť podlieha príslušným vnútroštátnym právnym predpisom.

ČASŤ II

NAHRADENIE MIEN ÚČASTNÍCKYCH ČLENSKÝCH ŠTÁTOV EUROM

Článok 2

Od 1. januára 1999 je menou účastníckych členských štátov euro. Menová jednotka je jedno euro. Jedno euro sa delí na sto centov.

Článok 3

Euro nahrádza menu každého účastníckeho členského štátu prepočítacím koeficientom.

Článok 4

Euro je zúčtovacou jednotkou Európskej centrálnkej banky (ECB) a centrálnych bánk účastníckych členských štátov.

ČASŤ III

PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 5

Články 6, 7, 8 a 9 sa uplatňujú počas prechodného obdobia.

Článok 6

1. Euro sa ďalej delí na národné menové jednotky podľa prepočítacích koeficientov. Dodržiava sa akékoľvek čiastkové delenie tejto meny. Okrem ustanovení tohto nariadenia sa naďalej uplatňujú menové právne predpisy účastníckych členských štátov.

2. Tam, kde je vykonaný odkaz niektorého právneho nástroja na národnú menovú jednotku, tento odkaz je platný ako odkaz vykonaný na jednotku euro podľa prepočítacích koeficientov.

Článok 7

Samotné nahradenie meny každého účastníckeho členského štátu eurom nemá účinok zmeny denominácie právnych nástrojov existujúcich k dátumu tohto nahradenia.

Článok 8

1. Úkony, ktoré sa majú vykonať na základe právnych nástrojov stanovujúcich použitie národnej menovej jednotky alebo označené v národnej menovej jednotke, sa vykonávajú v tejto národnej menovej jednotke. Akty, ktoré sa majú vykonať podľa právnych nástrojov stanovujúcich použitie jednotky euro alebo sú označené v jednotke euro, sa vykonávajú v tejto jednotke.

2. Ustanovenia odseku 1 sú podmienené dohodou strán.

3. Bez ohľadu na ustanovenia odseku 1, akákoľvek čiastka označená v jednotke euro alebo národnej menovej jednotke daného účastníckeho členského štátu a splatná v tomto členskom štáte pripísaním na účet veriteľa, môže byť zaplatená dlžníkom v jednotke euro alebo v tejto národnej menovej jednotke. Táto čiastka sa pripíše na účet veriteľa v menovej jednotke jeho účtu s vykonaním prepočtu použitím prepočítacích koeficientov.

4. Bez ohľadu na ustanovenia odseku 1, každý účastnícky členský štát môže prijať opatrenia, ktoré môžu byť potrebné na:

— zmenu denominácie nevyrovnaného dlhu v jednotke euro vydaného vládnymi inštitúciami daného členského štátu, ako je definované v európskom systéme integrovaných účtov, označených v národnej menovej jednotke a vydané podľa jeho vnútroštátnych právnych predpisov. Ak členský štát prijme takéto opatrenie, môžu emitenti zmeniť na jednotku euro denomináciu dlhopisov označených v národnej menovej jednotke členského štátu, pokiaľ nie je vylúčená zmena denominácie výslovnou podmienkami zmluvy; toto ustanovenie sa vzťahuje na dlhopisy vydané vládnymi inštitúciami členského štátu ako aj na dlhopisy a iné formy dlhov

v cenných papieroch, ktoré sú obchodovateľné na kapitálových trhoch a na nástroje peňažného trhu emitované inými dlžníkmi,

— umožnenie zmeny zúčtovacej jednotky svojich operačných postupov z národnej menovej jednotky na jednotku euro prostredníctvom:

a) trhov na pravidelnú výmenu, zúčtovanie a vyrovnanie akéhokoľvek nástroja uvedeného v oddiele B prílohy k smernici Rady 93/22/EHS z 10. mája 1993 o investičných službách v oblasti cenných papierov⁽¹⁾ a komodít a

b) systémov pre pravidelnú výmenu, zúčtovanie a vyrovnanie platieb.

5. Ustanovenia iné ako ustanovenia odseku 4 ukladajúce použitie jednotky euro môžu byť prijaté účastníckymi členskými štátmi iba v súlade s akýmkoľvek časovým rámcom stanoveným právnymi predpismi spoločenstva.

6. Vnútroštátne právne predpisy účastníckych členských štátov, ktoré povoľujú alebo ukladajú vzájomné započítanie nevyrovnaných pohľadávok, vyrovnanie alebo techniky s podobnými účinkami sa uplatňujú na menové záväzky bez ohľadu na to, či sú označené v jednotke euro alebo v národnej menovej jednotke, pričom sa akýkoľvek prepočet vykoná s pomocou prevodných koeficientov.

Článok 9

Bankovky a mince označené v národnej menovej jednotke si zachovávajú svoje postavenie ako zákonné platidlo v rámci svojich územných hraníc k dátumu pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia.

ČASŤ IV

EUROBANKOVKY A EUROMINCE

Článok 10

Od 1. januára 2002 ECB a centrálné banky účastníckych členských štátov uvedú do obehu bankovky označené v euro. Bez toho, aby bol dotknutý článok 15, tieto bankovky označené v euro budú jediné bankovky, ktoré majú postavenie zákonného platidla vo všetkých týchto členských štátoch.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 141, 11.6.1993, s. 27. Smernica zmenená a doplnená smernicou 95/26/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 168, 18.7.1995, s. 7).

Článok 11

Od 1. januára 2002 účastnícke členské štáty vydajú mince označené v euro alebo centoch a vyhovujúce nominálnym hodnotám a technickým špecifikáciám, ktoré môže stanoviť Rada v súlade s druhou vetou článku 105a ods. 2 zmluvy. Bez toho, aby bol dotknutý článok 15, tieto mince sú jedinými mincami, ktoré majú vo všetkých týchto členských štátoch postavenie zákonného platidla. S výnimkou vydávajúceho orgánu a osôb osobitne určených vnútroštátnymi právnymi predpismi vydávajúceho členského štátu, žiadna strana nie je povinná prijať pri akejkoľvek jednej platbe viac ako 50 mincí.

Článok 12

Účastnícke členské štáty zabezpečia primerané sankcie proti falšovaniu a podobenňovaniu eurobankoviek a euromincí.

ČASŤ V**ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****Článok 13**

Články 14, 15 a 16 sa uplatňujú od konca prechodného obdobia.

Článok 14

Tam, kde právne nástroje existujúce ku koncu prechodného obdobia vykonávajú odkaz na národné menové jednotky, tieto odkazy sa považujú za odkazy na jednotku euro podľa

príslušných prepočítacích koeficientov. Uplatnia sa pravidlá pre zaokrúhľovanie stanovené v nariadení (ES) č. 1103/97.

Článok 15

1. Bankovky a mince označené v národnej menovej jednotke, ako je uvedené v článku 6 ods. 1, zostanú v rámci svojich územných vymedzení zákonným platidlom najneskôr až do šiestich mesiacov po ukončení prechodného obdobia; toto obdobie sa môže skrátiť vnútroštátnymi právnymi predpismi.

2. Každý účastnícky členský štát môže počas doby maximálne šiestich mesiacov po ukončení prechodného obdobia stanoviť pravidlá pre používanie bankoviek a mincí označených v národnej menovej jednotke, ako je uvedené v článku 6 ods. 1 a prijať akékoľvek opatrenia potrebné na uláhlenie ich stiahnutia.

Článok 16

V súlade s právnymi predpismi alebo praxou účastníckych členských štátov príslušní emitenti bankoviek a mincí budú prijímať bankovky a mince, ktoré predtým vydali proti euru používajúc prepočítací koeficient.

ČASŤ VI**NADOBUDNUTIE ÚČINNOSTI****Článok 17**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januára 1999.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch v súlade so zmluvou, s výnimkou Protokolov 11 a 12 a článku 109k ods. 1.

V Bruseli 3. mája 1998

Za Radu
predseda
G. BROWN